

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 627/2023
20.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости заједничког браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Јована Мишчевића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Ненада Мишћевића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Сенти К 677/22 од 06.07.2022. године и Вишег суда у Суботици 6Кж.1 181/22 од 29.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Сенти К 677/22 од 06.07.2022. године и Вишег суда у Суботици 6Кж.1 181/22 од 29.12.2022. године и то браниоца окривљеног АА, адвоката Ненада Мишћевића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку и заједничког браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Јована Мишчевића у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) и члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости заједничког браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Јована Мишчевића, одбацује као **НЕДОЗВОЉЕН**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти К 677/22 од 06.07.2022. године, окривљени АА, ВВ и ББ оглашени су кривим да су извршили кривично дело тешка телесна повреда у саизвршилаштву из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика, па је окривљеном АА за кривично дело из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика утврђена казна затвора у трајању од 10 месеци, а за кривично дело из члана 344. став 1. Кривичног законика казна затвора у трајању од 5 месеци, и изречена му је јединствена казна затвора у трајању од 1 године у коју се урачунава време проведено у притвору од 29.09.2021. године до 06.07.2022. године; окривљеном ВВ и окривљеном

ББ за кривично дело из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика утврђена је казна затвора у трајању од по 7 месеци, а за кривично дело из члана 344. став 1. Кривичног законика казна затвора у трајању од по 3 месеца, па су им изречене условне осуде тако што су им утврђене јединствене казне затвора у трајању од по 8 месеци а које се неће извршити уколико окривљени у време проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учине ново кривично дело. Истом пресудом, окривљени су обавезани да сnose трошкове кривичног поступка, а како је то одређено у изреци првостепене пресуде и оштећени ГГ и ДД су са евентуалним имовинскоправним захтевом упућени на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Суботици БКж.1 181/22 од 29.12.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА, ВВ и ББ, као и жалба Основног јавног тужиоца у Сенти и пресуда Основног суда у Сенти К 677/22 од 06.07.2022. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- заједнички бранилац окривљеног АА и ББ, адвокат Јован Мишчевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) Законика о кривичном поступку и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљене ослободи од оптужбе за дела која су им стављена на терет или да побијане пресуде укине или само другостепену пресуду, те предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или другостепеном суду на поновно одлучивање, и

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Ненад Мишћевић због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи тако да окривљеног ослободи од оптужбе за дело које му је стављено на терет или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак или укине другостепену пресуду и врати другостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те је након оцене навода у захтевима нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Ненада Мишћевића је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП као и захтев заједничког браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Јована Мишчевића у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката Јована Мишчевића недозвољен.

Бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Јован Мишчевић је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, а која се огледа у чињеници да је судија Жужана Ђорђевић одлучујући по предлогу Основног јавног тужиоца у Сенти окривљенима АА и ББ одредила притвор у трајању од најдуже 30 дана решењем К. 1051/21 од 01.10.2021. године, а потом је као судија појединац донела првостепену пресуду, којом је окривљене огласила кривим за кривична дела која су им стављена на терет. По наводима браниоца, судија је морао бити изузет сходно члану 37. став 1. тачка 4) ЗКП, јер се утврђење постојања основане сумње код судије може уподобити процесној улози судије приликом потврђивања оптужнице, а осим тога испуњени су и разлози за обавезно изузеће у смислу члана 37. став 2. ЗКП, јер је судија формирала предубеђење приликом одлучивања о притвору против окривљених, а што нарушава претпоставку непристрасности судије.

По оцени Врховног суда изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног нису основани.

Одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, прописано је да ће судија бити изузет од судијске дужности у одређеном предмету, ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или као вештак, ако овим закоником није другачије прописано.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Сенти К 1051/21 од 01.10.2021. године одређен притвор према окривљеном АА и окривљеном ББ, који може трајати најдуже 30 дана, односно до 28.10.2021. године, а рачуна се од дана и часа када су окривљени лишени слободе и то од 29.09.2021. године. Наведено решење донела је судија Жужана Ђорђевић по поднетом предлогу Основног јавног тужиоца у Сенти за одређивање притвора КТ 880/21 од 01.10.2021. године, јер је на основу приложене документације суд нашао да постоји основана сумња да су окривљени извршили кривично дело из члана 121. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и кривично дело из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.

Дакле, у конкретном случају по предлогу Основног јавног тужиоца у Сенти, судија појединац донео је решење о одређивању притвора поступајући у складу са одредбом члана 498. став 1. ЗКП, сходно којој се притвор може одредити против лица за које постоји основана сумња да је учинило кривично дело ако постоји неки од разлога из члана 211. став 1. тачка 1) до 3) овог Законика. Самим тим што је након тога истом судији додељен у рад предмет и што је исти, као судија појединац водио кривични поступак и окривљеног огласио кривим, таква његова процесна улога се не може поистоветити са потврђивањем оптужнице, јер осим доношења спорног решења, на шта је био овлашћен у складу са одредбом члана 498. став 1. ЗКП, поступајући судија никакве друге радње у овом поступку није предузимао, те су оцењени као неосновани супротни наводи да је у конкретном случају морао бити изузет приликом доношења првостепене пресуде. Осим тога, у решењу којим је одредио притвор окривљенима судија је испитао само постојање основане сумње потребне за одлучивање и одређивање притвора, без изјашњења у погледу кривице која би била изван границе испитивања основане сумње, те се не може рећи да је судија приликом

доношења оваквог решења формирао став о кривици окривљених и на тај начин довео у сумњу своју непристрасност приликом доношења првостепене пресуде, стога су супротни наводи браниоца изнети у захтеву у овом делу оцењени као неосновани.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости заједнички бранилац окривљених, адвокат Јован Мишчевић, као и бранилац окривљеног ББ, адвокат Ненад Мишћевић, у поднетим захтевима за заштиту законитости указали су да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у погледу кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. Кривичног законика, будући да се овим кривичним делом не штити телесни интегритет појединца, већ јавни ред и мир и спокојство грађана, у ком случају је морао бити јавни ред теже нарушен, а спокојство грађана значајније угрожено, што није наведено у изреци првостепене пресуде, као ни у оптужном акту.

Овакви наводи бранилаца окривљених оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 344. став 1. Кривичног законика (КЗ), прописано је да кривично дело насилничко понашање чини онај ко грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче или дрским или безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир.

У конкретном случају, првостепеном пресудом окривљени су оглашени кривима да су дана „25.09.2021. године... способни да схвате значај свога дела и да управљају својим поступцима, свесни свога дела чије извршење су хтели, злостављањем других, вршењем насиља према другима, изазивањем туче и дрским и безобзирним понашањем, значајније угрожавали спокојство грађана и теже реметили јавни ред и мир, у групи, на тај начин што су испред угоститељског објекта „...“ ударали рукама госте који су на након фајронта још ту задржали да би попили пиће, те су задали више удараца ЂЂ... па су окривљени АА и окривљени ВВ задали три – четири ударца песницама ДД... поред тога окривљени су задали ударце рукама ЕЕ и ЖЖ, а потом је окривљени АА узео у руке једну баштенску столицу коју је подигао у вис и бацио је према маси... при чему су били свесни забрањености свога дела...“.

По оцени овог суда, чињенични опис радње извршења дат у изреци првостепене пресуде у погледу овог кривичног дела садржи све чињенице и околности које представљају законска обележја кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ, за које су окривљени оглашени кривим правноснажном пресудом и то како оне које се тичу радње извршења (вршењем насиља према другима, изазивањем туче и дрским и безобзирним понашањем) тако и оне које се односе на последицу (изазивање узнемирења код већег броја присутних људи и теже ремећење јавног реда и мира), као и околности које се односе на постојање субјективних обележја кривичног дела (свесни радње које су предузели, хтење извршења и наступање забрање последице), због чега су супротни наводи бранилаца којима се указује на учињену повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Самим тим оцењени су као неосновани и наводи браниоца адв. Ненада Мишчевића да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП коју образлаже наводима да не може у конкретном случају бити речи о два кривична дела тешка телесна повреда и насилничко понашање с обзиром да

је догађај трајао веома кратко, да се десио на једном јединственом простору и између истих учесника. Међутим, супротно изнетим наводима у захтеву, по оцени овог суда, имајући у виду да су ова дела извршена према различитим оштећеним лицима, да је према свим лицима примењена сила, да је више лица повређено, те иако је у питању кратак временски период не може се рећи да је у питању једно кривично дело, већ је правилно побијаним пресудама утврђено да су окривљени извршили по једно кривично дело тешка телесна повреда у саизвршилаштву и кривично дело насилнично понашање.

У захтеву за заштиту законитости адвоката Ненада Мишчевића указује се и да изрека пресуде у односу на кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. у вези члана 33. КЗ не садржи елементе који би формулисали кривично дело у саизвршилаштву односно нису наведени субјективни и објективни елементи за постојање саизвршилаштва.

Међутим, изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног не могу се прихватити као основани.

У изреци првостепене пресуде стоји да су „...способни да схвате значај свога дела и да управљају својим поступцима, свесни свога дела чије су извршење хтели, другог тешко телесно повредили, на тај начин што је најпре окривљени ВВ...почео да провоцира оштећеног ГГ...када се оштећени осврнуо иза себе, истог тренутка је задобио најпре један ударац песницом од стране окривљеног ВВ у пределу десне стране лица, а затим је задобио више удараца песницама, наизменично, од окривљеног ВВ, окривљеног АА и окривљеног ББ, у пределу чела, услед којих удараца је задобио тешку телесну повреду...“. Дакле, из описане радње извршења кривичног дела произилази да су окривљени били заједно у друштву, да су заједно учествовали у извршењу кривичног дела поред осталог и наизменичним ударањем оштећеног, а потом су заједно и отишли из локала, чиме је у свему исцрпљен услов из члана 33. КЗ „ако више лица учествовањем у радњи извршења са умишљајем или из нехата заједнички изврше кривично дело..“, па су супротни наводи из захтева оцењени као неосновани.

У преосталом делу поднетог захтева браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Јована Мишчевића, указује се да првостепени суд није дао довољне, ни ваљане разлоге о кривици окривљених на који начин се суштински указује да је учињена повреда кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљених, адвоката Јована Мишчевића у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је у смислу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**